

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 04 Ekim 2024
Sayı : 592

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

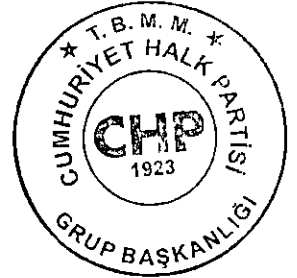
Devlet Memurları Kanunu ve İş Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Rıfat T. NALBANTOĞLU
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 8-10-2024	Esas No: 2/2484

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
0 4 Ekim 2024
Numara:

T B M M GENEL MURAK
0 4 Ekim 2024
No: 1506054

GEREKÇE

Ülkemizde engellilere yönelik sağlıklı bir veri bulunmamasına karşın yapılan araştırmalar toplam nüfusun yaklaşık yüzde 11 – 12'sinin en az bir engelinin bulunduğunu ortaya çıkarmıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan 2022 yılı Engelli ve Yaşlı İstatistik Bültenine göre ise ülkemizde en az bir engeli olanların nüfusa oranı yüzde 6,9'dur. Engelli nüfusun yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında 65 yaş ve üzeri nüfusta engelli kişilerin oranının %18,7 olduğu görülmektedir. Bu oran 15-64 yaş arasındaki nüfusta %6,0, 0-14 yaş arasındaki nüfusta ise %1,2 olarak tespit edilmiştir.

Ancak bu rakamlara karşın engelli bireylerin kamu ve özelde işe yerleştirilmeleri mevcut düzenlemelerde yüzde 3 – 4 olarak uygulanmaktadır.

Oysa işsizlik genel olarak bütün vatandaşları etkilemekte, geçim derdi engelli – engelsiz diye ayırım yapmamaktadır. Öte yandan istihdam olanaklarının gittikçe zorlaştığı da göz önüne alındığında bundan en çok zarar gören ve mağduriyet yaşayanların dezavantajlı gruplar yani engelliler olduğu bir gerçektir.

Bütün bu gerçeklere rağmen bu yıl itibarı ile 2.323 engelli ataması yapılmıştır. Bu atamalar için sınava girenlerin sayısı ise 115 bin civarındadır. Bu sayı sınava girmeye uygun engeli olan ve sınavdan haberdar olanların sayısıdır. Sınava giremeyecek kadar engeli olanların ya da sınavdan haberi olmayanlar bu sayının çok çok üzerindedir. Ancak yapılan atama sınava girenlerin sadece yüzde 1,5'ine karşılık gelmektedir. Bu durumda yılın ilk altı ayı itibarıyla kamuda yapılan atamalar yasal gerekliliğin de altında kalmaktadır. Özel sektöre bakıldığında ise bu konuda sağlıklı bir veriye ulaşmak mümkün değildir. Bu konuda etkin bir denetim ve caydırıcı yaptırımlar uygulanmadığından çoğu işyerinin yüzde 3'lük kontenjanı uygulamadığı bilinmektedir.

İstihdam sorununun yanında toplumsal yaşamda da çeşitli sorunlarla boğuşmak zorunda kalan engellilerin kimseye muhtaç olmadan insan onuruna yakışır bir şekilde yaşamlarını idame ettirmeleri en başta devletin sorumluluğundadır. Bu nedenle ülkeyi yönetenler, yasalara uyulması konusunda kararlı ve iradeli bir duruş sergilemeli, engellilerin çalışma yaşamına kazandırılmasına yönelik önlemler ve cazip teşvikler sunmalıdır.

Her geçen gün engelli birey sayısının arttığı, buna karşın hem kamuda hem de özel sektörde istihdam oranının talebi karşılamadığı ve aynı oranda kaldığı gerçeğiyle engelli istihdamına yönelik oranlarda artış yapılması bir ihtiyaçtan çok bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu amaçla hazırlanan teklifle memur ve işçi alımlarındaki yasal zorunluluk oranlarında artış içermektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Günümüzde engelli birey sayısının sürekli arttığı ancak buna karşılık istihdam oranlarının düşük kaldığı gerçeği ve engelli bireylerin insan onuruna yakışır bir şekilde kimseye muhtaç olmadan yaşamaları amacıyla Devlet Memurları Kanunu'nda değişiklik yapılmış, engelli birey alım oranı yüzde 3'ten yüzde 6'ya çıkartılmıştır.

MADDE 2 - Günümüzde engelli birey sayısının sürekli arttığı ancak buna karşılık istihdam oranlarının düşük kaldığı gerçeği ve engelli bireylerin insan onuruna yakışır bir şekilde kimseye muhtaç olmadan yaşamaları amacıyla İş Kanunu'nda değişiklik yapılmış, özel sektörde istihdam edilecek engelli işçilerin oranı yüzde 3'ten, yüzde 4'e, kamuda istihdam edilecek engelli işçilerin oranı yüzde 4'ten, yüzde 6'ya çıkartılmıştır.

MADDE 3 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 4 – Yürütme maddesidir.

**DEVLET MEMURLARI KANUNU VE İŞ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 53’üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan yüzde “3” ibaresi yüzde “6” şeklinde ve yüzde “3’ün” ibaresi yüzde “6’nın” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2 – 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu’nun 30’uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yüzde üç engelli” ibaresi “yüzde dört engelli”, “yüzde dört engelli” ibaresi ise “yüzde altı engelli” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

